[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1225 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ

ਮੈਸਰਜ਼ ਨਿਊ ਵਿਨ ਐਕਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਏ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ

(2024 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2948)

11 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਧੂਲੀਆ ਅਤੇ ਅਹਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨੁੱਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ.

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 - ਐੱਸ.138 - ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ - ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਨ - ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੁਰਮ:

ਹੋਲਡ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ 27.01.2024 ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤਾ - ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ - ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 5,25,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸੀ ਰਕਮ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਮਿਸ਼ਰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਾਸੇ [ਪਾਰਾ 3, 4, 5]

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 – ਐੱਸ.147 – ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ - ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਏ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਪਰਾਧ - ਉਪਾਅ ਦਾ 'ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੂ' ਹੈ 'ਦੰਡਕਾਰੀ ਪਹਿਲੂ' 'ਤੇ ਤਰਜੀਹ - ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 – ਐੱਸ.320(5):

ਫੜਿਆ ਗਿਆ: ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜੋ ਸੀ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਇਹਨਾਂ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਦਾ

ਐੱਸ.147 ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਐਨ ਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ - ਸਭ ਸਮਾਨ, ਐੱਸ.320(5)

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸ਼ਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਲੰਬਿਤ ਹੈ - ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 'ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉਪਾਅ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ 'ਦੰਡਕਾਰੀ ਪਹਿਲੂ' ਨਾਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਐਨ ਆਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ। [ਪਾਰਾ 4,6]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਰਾਜ ਰੈਡੀ ਕਾਲੇਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. [2024] 5 ਐਸਸੀਆਰ 203; ਦਾਮੋਦਰ ਐਸ. ਪ੍ਰਭੂ ਬਨਾਮ ਸਯਦ ਬਾਬਲਾਲ ਐਚ. [2010] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 678 : (2010) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 663; ਜਿਮਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਨੋਜ ਗੋਇਲ [2021] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 432 : (2022) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 705; ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਕੰਚਨ ਮਹਿਤਾ [2017] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 66 : (2018) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 560 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881; ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ 138 ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881; ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਫੰਡ; ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤਾ; ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ; ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਅਪਰਾਧ; ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸ਼ਰਤ; ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੂ ਉਪਾਅ ਦੇ.

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2948 2024 ਦੇ 2014 ਦੇ ਨੰਬਰ 45 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਐਮ ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ, ਕੇ. ਪਾਰੀ ਵੇਂਧਨ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਏ., ਐਡਵ. ਲਈ ਪੀਲਕਰਤਾ। ਸੁਧਾਕਰ ਰਾਜੇਂਦਰਨ, ਵੈਰਾਵਨ ਏ.ਐਸ., ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1227

ਮੈਸਰਜ਼ ਨਿਊ ਵਿਨ ਐਕਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਸਸ ਏ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਆਰਡਰ

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 138 ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ। ਸਾਲ ਵਿੱਚ 2006, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.2 ਨੇ 5,25,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਰ ਵਾਅਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵਾਪਸੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ 5,25,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਮੈਸਰਜ਼ ਨਿਊ ਵਿਨ ਐਕਸਪੋਰਟ)। ਕਿਉਂਕਿ 'ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਫੰਡਾਂ' ਕਾਰਨ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 138 ਐਨ ਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 16.10.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ 1 ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਖਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਐੱਸ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ 01.04.2019 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

3. ਸਾਨੂੰ ਬਾਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 27.01.2024 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 5,25,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਕਤ ਰਕਮ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਕਤ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਕਰਨ 'ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ' ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 'ਦੂਜੀ ਧਿਰ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“.....ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੇ 5,25,000/- (ਪੰਜ ਲੱਖ ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕੇਵਲ) ਦੇ ਅੰਤਮ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 12.20.2020 ਨੂੰ

5,25,000/ (ਪੰਜ ਲੱਖ ਅਤੇ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕੇਵਲ) ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਨੰਬਰ 135744, ਪੇਰੂਨਥੋਜ਼ੁਵੂ ਸ਼ਾਖਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ.

5. ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ 5,25,000/- (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਲੱਖ ਅਤੇ ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ) ਦੀ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰਾ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ 5,25,000/- (ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਲੱਖ ਅਤੇ 25 ਹਜ਼ਾਰ) ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

6. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਮਝੇਗੀ। ਤੱਥ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ.

7. ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

4. ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਐਨ ਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਮਿਸ਼ਰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 (5) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਾਊਂਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ।

5. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 18.03.2024 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਤੀ 27.03.2024 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

6. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਐਨ ਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੀ ਜੁਰਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਪਾਅ ਦੇ 'ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ' ਨੂੰ 'ਦੰਡਕਾਰੀ ਪਹਿਲੂ' ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਐਨ ਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। (ਵੇਖੋ: ਦਾਮੋਦਰ ਐਸ. ਪ੍ਰਭੂ ਬਨਾਮ ਸੱਯਦ ਬਾਬਲਾਲ ਐਚ. (2010) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 663, 1 ਜਿਮਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਨੋਜ ਗੋਇਲ (2022) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 705, 2 ਮੀਟਰ ਐਂਡ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਕੰਚਨ ਮਹਿਤਾ (2018) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 560 3)

7. ਰਾਜ ਰੈੱਡੀ ਕਾਲੇਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2024] 5 ਐਸਸੀਆਰ 203 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

8. ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 01.04.2019 ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 16.10.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.2, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਜ਼), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਹੈੱਡਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ
(ਇਸ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ: ਸਨਯਮ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ